

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การสอนไวยากรณ์ ภาษาญี่ปุ่น สอนอย่างไรให้ นักเรียนไทยใช้เป็น

สมเกียรติ เขวงกิจวนิช • สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข

การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น
สอนอย่างไรให้นักเรียนไทยใช้เป็น

ถ่ายเอกสารแทนการใช้หนังสือ
คือการทำลายภูมิปัญญาสร้างสรรค์

การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น

สอนอย่างไรให้นักเรียนไทยใช้เป็น

สมเกียรติ เขวงกิจวิช

รองศาสตราจารย์

สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข

รองศาสตราจารย์

ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2557

สมเกียรติ เขวงกิจวงนิช.

การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น สอนอย่างไรให้นักเรียนไทยใช้เป็น / สมเกียรติ เขวงกิจวงนิช,
สุนิย์รัตน์ เนียรเจริญสุข.

1. ภาษาญี่ปุ่น -- การศึกษาและการสอน -- ไทย.
2. ภาษาญี่ปุ่น -- ไวยากรณ์ -- การศึกษาและการสอน -- ไทย.

PL520

ISBN 978-616-314-103-3

ISBN (E-BOOK) 978-616-314-672-4

ลิขสิทธิ์ของรองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เขวงกิจวงนิช
และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนิย์รัตน์ เนียรเจริญสุข
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนสิงหาคม 2557

จำนวน 1,000 เล่ม

ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) มกราคม 2564

จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาคารธรรมศาสตร์ 60 ปี ชั้น U1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2223-9232
(สำนักงานศูนย์รังสิต โทร. 0-2564-5859-60)
e-mail address: unipress@tu.ac.th

จัดจำหน่ายโดยบริษัทซีเ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
อาคารทีซีไอเอฟ ทาวเวอร์ เลขที่ 1858/87-90 ชั้นที่ 19
ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทร. 0-2739-8000 โทรสาร 0-2739-8356-9
<http://www.se-ed.com>

พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา
นางจาร์วัฒน์ ชีวาพัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

ภาพประกอบโดยณัฐรณากานต์ อินรุณ
แบบปกโดยนายชินวรินทร์ นามมุงคุณ

ราคาเล่มละ 220.- บาท

สารบัญ

คำนำ	(7)
บทที่ 1 ไวยากรณ์คืออะไร -ความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนไวยากรณ์-	1
บทที่ 2 การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นแก่ผู้เรียนชาวไทย	19
บทที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนไวยากรณ์	39
บทที่ 4 การฝึกไวยากรณ์	67
บทที่ 5 การวิจัยเพื่อการเรียนการสอน	91
บรรณานุกรม	115

คำนำ

หนังสือ การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น สอนอย่างไรให้นักเรียนไทยใช้เป็น จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นโดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ส่วน (5 บท) ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 และบทที่ 2 เป็นการอธิบายภาพรวมเกี่ยวกับความสำคัญของไวยากรณ์ว่าเหตุใดจึงจำเป็นต้องเรียนไวยากรณ์ รวมทั้งภาพรวมเกี่ยวกับการสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยเฉพาะผู้เรียนชาวไทยว่ามีหลักคิด รวมทั้งข้อควรระวังอย่างไรบ้าง

บทที่ 3 และบทที่ 4 เป็นการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยจะแนะนำวิธีการสอนไวยากรณ์ภาษาต่างประเทศซึ่งนิยมใช้กันทั่วไป รวมทั้งวิธีการฝึกใช้ไวยากรณ์ (practice) และการแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนที่พบในระหว่างการฝึก

และในบทที่ 5 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปในอนาคต โดยจะกล่าวถึงความสำคัญ และขั้นตอนการวิจัย และยกตัวอย่างการวิจัย ฯลฯ

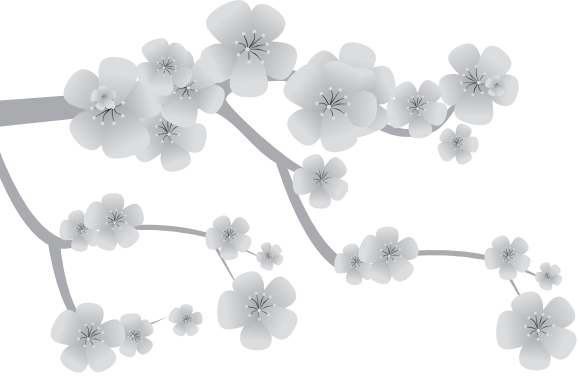
โดยสมเกียรติ เชวงกิจวิช เป็นผู้รับผิดชอบเขียนบทที่ 1, บทที่ 2 และบทที่ 5 ส่วนสุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข รับผิดชอบเขียนบทที่ 3 และบทที่ 4

คณะผู้จัดทำใคร่ขอขอบคุณมูลนิธิ Toshiba International Foundation ซึ่งให้ความช่วยเหลือจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนการเขียนหนังสือเล่มนี้ และขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กนกวรรณ เลาหบุรณะกิจ คะตะกิри อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกรุณารับเป็นผู้อ่านและให้คำแนะนำอันมีประโยชน์อย่างยิ่ง

คณะผู้จัดทำหวังว่าหนังสือ การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น สอนอย่างไรให้นักเรียนไทยใช้เป็น เล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน

คณะผู้จัดทำ

15 พฤษภาคม 2557

ไวยากรณ์คืออะไร

-ความสำคัญและความจำเป็น ของการเรียนไวยากรณ์-

ไวยากรณ์คืออะไร?

แค่ได้ยินคำว่า “ไวยากรณ์” ก็รู้สึก “ยาก” และ “ไม่อยากสอน” แล้ว จำเป็นต้องรู้ไวยากรณ์ด้วยหรือ?

ไวยากรณ์ก็คือกฎในการสร้างประโยคเพื่อให้สามารถสื่อความหมายที่ผู้พูดต้องการได้

เมื่อพูดถึงคำว่า “กฎ” ผู้อ่านหลายคนอาจรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ยากและน่าเบื่อหน่าย แต่ในชีวิตประจำวันของพวกเราล้วนต้องพบเจอสิ่งที่เป็นกฎแทบจะตลอดเวลา เช่น หากต้องการเล่นเกมหรือกีฬาใหม่ๆ ที่ไม่เคยเล่นมาก่อนอย่างเบสบอล เราจะต้องศึกษากฎ ซึ่งก็คือวิธีการเล่นก่อน แม้จะไม่ลงไปเล่นเองโดยตรง แต่หากคิดจะดูเบสบอลให้สนุก ก็ย่อมเสี่ยงไม่ได้ที่จะต้องศึกษากฎของการเล่นเบสบอลให้เข้าใจ

ภาษาก็เช่นเดียวกัน ทุกภาษาย่อมมีกฎในการเลือกคำหรือสำนวนเพื่อสื่อความหมาย ยกตัวอย่างเช่น หากเราต้องการพูดว่า “ฉันจะกินข้าว” เป็นภาษาญี่ปุ่น อย่างน้อยเราต้องมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1. คำศัพท์ที่หมายถึง “ฉัน” “กิน” และ “ข้าว” คือ 「私」 「食べる」 「ご飯」 ตามลำดับ
2. ประโยค “ฉันจะกินข้าว” แต่ละคำมีความสัมพันธ์กันดังต่อไปนี้
 - “ฉัน” เป็นผู้กระทำการ (เป็นผู้ทำการ “กิน”)
 - “กิน” เป็นคำกริยา
 - “ข้าว” เป็นกรรม (เป็นสิ่งที่ถูก “กิน”)

ผู้พูดต้องมีความรู้ว่า ภาษาญี่ปุ่นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามและภาคแสดง (คำกริยา) ในประโยคโดยใช้สิ่งที่เรียกว่า “คำช่วย” โดยมีการใช้ดังนี้

- คำช่วยที่ใช้เพื่อแสดงว่าคำนามที่อยู่หน้าคำช่วยเป็น “ผู้กระทำการ” คือ が (หากคำนั้นเป็นหัวข้อ (topic) ของประโยค อาจเปลี่ยนเป็น は)
- คำช่วยที่ใช้แสดงว่าคำนามที่อยู่หน้าคำช่วยเป็น “กรรม” (สิ่งที่ได้รับผลจากการกระทำ) คือ を

ดังนั้น จึงต้องแต่งประโยคเป็น 「私が (は) ご飯を 食べる。」

ทั้งนี้ ในแต่ละภาษาอาจมีวิธีการแสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์แตกต่างกันไป เช่น ในกรณีตัวอย่างข้างต้น ภาษาไทยต้องแต่งประโยคเป็น “ฉันจะกินข้าว” กล่าวคือ ใช้วิธีการเรียงลำดับคำ “ผู้กระทำการ+คำกริยา+กรรม”

3. อาจกล่าวได้ว่าสิ่งที่กล่าวไปในข้อ 2. เป็นกฎเกี่ยวกับโครงสร้างหลักของประโยค แต่ในแต่ละประโยคอาจมีการแสดงความหมายอื่นๆ อีก เช่น การแสดงกาล (เหตุการณ์นั้นเกิดแล้ว หรือยังไม่เกิด ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า tense) การแสดงความหมายว่าสิ่งที่พูดเป็นความจริงของโลก (เป็นสัจธรรม) หรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเป็นเพียงการคาดคะเนของผู้พูด รวมทั้งการแสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดต่อสารที่สื่อออกไปหรือต่อผู้ฟัง (พูดเพื่อแจ้งให้ผู้ฟังทราบในสิ่งที่ผู้ฟังไม่รู้ หรือเป็นการพูดเพื่อขอคำยืนยันว่าผู้ฟังคิดเหมือนตนหรือไม่ หรือการแสดงความรู้สึก การตั้งคำถาม เป็นต้น)

แต่ละภาษาอาจมีวิธีการแสดงความหมายเหล่านี้แตกต่างกัน หรือบางภาษาอาจไม่มีการแสดงความหมายออกมาทางรูปคำให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การแสดงว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นไปแล้ว ในภาษาไทยไม่มีการผันคำกริยา (เช่น “**พรุ่งนี้**ไป**กิน**ข้าวกัน**ไหม**” “**เมื่อวาน**ไป**กิน**ข้าวกับ**เพื่อน**”) ตรงกันข้ามกับภาษาญี่ปุ่น หากยังมิได้กระทำกริยานั้น (จะทำในอนาคต) ต้องมีการผันคำกริยาเป็น 食べます แต่หากกริยานั้นเกิดขึ้นแล้วในอดีต ใช้食べました นอกจากนี้ ผู้พูดยังต้องมีความรู้

ด้วยว่า 食べる เป็นกริยากลุ่มที่ต้องผันโดยการตัด 食べさ เป็น 食べます ไม่ใช่ 食べり ます ซึ่งเป็นการผันที่ไม่ถูกต้อง

หรือหากเป็นการคาดคะเนของผู้พูด ก็ใช้สำนวน 食べただろう (คงกินแล้ว) หากเป็นการคาดคะเนโดยพิจารณาจากหลักเหตุผล ก็ใช้สำนวน 食べたはずだ (น่าจะกินแล้ว) เป็นต้น

ข้อ 2. และ 3. ที่กล่าวมาข้างต้นคือสิ่งที่เรียกว่าไวยากรณ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าความรู้ทางไวยากรณ์เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นไม่น้อยกว่าความรู้ด้านคำศัพท์เลย ดังนั้น ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น คงเสี่ยงไม่ได้ที่จะต้องสอนไวยากรณ์ของภาษาญี่ปุ่นด้วย

เอาละ เราคงพอเข้าใจแล้วว่าไวยากรณ์คือกฎในการสร้างคำหรือประโยคเพื่อสื่อความหมายที่ต้องการ แต่ไวยากรณ์เรียนรู้ได้โดยการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้นหรือ? คนไทยก็ไม่เห็นเคยเรียนไวยากรณ์ภาษาไทย ยังพูดภาษาไทยได้ คนญี่ปุ่นเองก็ไม่น่าจะเคยเรียนไวยากรณ์ญี่ปุ่นเหมือนกัน แต่ก็ยังพูดภาษาญี่ปุ่นได้ ถ้าหากเราได้พบปะพูดคุยกับคนญี่ปุ่นบ่อยครั้ง จะสามารถเรียนรู้ไวยากรณ์เองได้โดยธรรมชาติหรือเปล่า?

ทำไมต้องสอนไวยากรณ์ในห้องเรียน

ถูกต้อง คนไทยเราพูดภาษาไทยได้ตั้งแต่สอง สามขวบ ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าโรงเรียนด้วยซ้ำที่บ้านพ่อแม่หรือญาติๆ ก็คงไม่ค่อยมีใครสอนหลักการเรียงประโยค แต่ทำไมเด็กๆ จึงพูดได้

แม้หลังจากเข้าโรงเรียนและมีครูสอนวิชาภาษาไทยให้แล้วก็ตาม แต่เราคงสังเกตเห็นว่าวิชาภาษาไทยที่เราเรียนไม่ใช่การสอนไวยากรณ์ประเภทต้องเรียงคำอย่างไร (เช่น “ฉันกินข้าว” กับ “ข้าวกินฉัน” ต่างกันอย่างไร) หรือเมื่อต้องการขอร้อง ให้ใช้สำนวน “กรุณา+คำกริยา” ฯลฯ เชื่อว่าคงไม่มีคนไทยคนไหนได้เรียนเรื่องเหล่านี้ในวิชาภาษาไทยสมัยประถมเป็นแน่

กรณีของชาวญี่ปุ่นก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน นั่นคือ แทบไม่มีการสอนการใช้คำช่วย は、が、に、で หรือวิธีการใช้สำนวน ～よう、そう、らしい ว่ามีวิธีการใช้และความหมายที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ฯลฯ แต่ชาวญี่ปุ่นก็สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้อง (ในระดับหนึ่ง) จึงเป็นที่น่าคิดว่าเด็กๆ เรียนรู้ภาษาของตน (เราเรียกภาษาที่เด็กเรียนเป็นภาษาแรกในชีวิต และเป็นภาษาที่คนแวดล้อมในสังคมใช้กันว่า “ภาษาแม่”) กันอย่างไรบ้าง สิ่งนี้เราเรียกว่ากระบวนการเรียนรู้ภาษาแม่

กระบวนการเรียนรู้ภาษาแม่

มนุษย์เราเรียนรู้ภาษาแม่จากภาษาที่ได้ยินรอบตัว ไม่ว่าจะเป็นจากพ่อแม่ พี่ ญาติ คนในสังคม หรือจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ เด็กเรียนรู้ภาษาแม่โดยการรับฟังภาษา พยายามจดจำและเลียนแบบ และที่นำแปลกก็คือ แม่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนภาษาให้กับลูกโดยตรง ไม่มีการสอนให้ลูกฝึกการผันคำกริยา หรือทำแบบฝึกฝนดังเช่นที่ครูมักสอนนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาที่สอง อีกทั้งเมื่อลูกพูดผิด คงมีพ่อแม่ไม่มากนักที่คอยแก้ไขให้เป็นประโยคที่ถูกต้องให้ลูกฟัง แต่เมื่อเด็กมีอายุถึงระดับหนึ่ง เด็กก็จะสามารถใช้ภาษาแม่ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

อย่างไรก็ตาม เราคงเคยสังเกตว่า แม้เด็กจะมีความสามารถในการใช้ภาษาแม่ได้ตั้งแต่วัยอายุน้อย แต่ก็ยังไม่สามารถใช้ได้อย่างสมบูรณ์แบบจนไร้ที่ติ ยังอาจมีการใช้ผิดบ้างในบางจุด จึงอาจกล่าวได้ว่าแม้กระทั่งในการเรียนรู้ภาษาแม่ ก็มีข้อว่าเด็กจะสามารถเรียนรู้ทุกเรื่องได้อย่างถูกต้องในเวลาอันสั้น แต่ต้องอาศัยเวลาในการเสริมสร้างพัฒนาการด้านการใช้ภาษาจนสมบูรณ์

ในที่นี้ขอยกตัวอย่างงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการการใช้คำบ่งชี้ コ・ソ・ア (เช่น 「この人」 「その時」 「あの日」) ของเด็กชาวญี่ปุ่น 迫田久美子 (2001a) พบว่า เด็กจะเรียนรู้คำบ่งชี้ コ และ ア ได้ก่อน ส่วน ソ นั้นจะเรียนรู้ได้ช้ากว่า และในช่วงที่อายุน้อย เด็กจะใช้คำบ่งชี้เป็นคำสรรพนามแทนสิ่งที่ปรากฏอยู่จริงในสถานการณ์หนึ่งๆ เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

(1) A: (ชี้ไปที่ของเล่นในมือ B) それ、買ったの？

B: ううん、これ、もらったの。

ว่ากันว่าเด็กที่อายุประมาณ 12-14 ปีจะสามารถใช้คำบ่งชี้ที่ใช้ในการอ้างอิงเนื้อความ (มิใช่การใช้เป็นคำสรรพนามแทนคนหรือสิ่งของ) ได้อย่างถูกต้อง เช่นตัวอย่างต่อไปนี้ซึ่งคำว่า それ หมายถึง “การเล่นน้ำในสระว่ายน้ำ”

(2) A: ようちえん 幼稚園のプールで水遊びしたんだよ。

B: それは、よかったね。

การเรียนรู้ภาษาแม่เป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ หรือการเรียนรู้จากรอบๆ ตัวโดยการค่อยๆ ซึมซับการใช้ภาษาที่ถูกต้องโดยไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ไวยากรณ์โดยตรง แม้บางหัวข้ออาจต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ แต่ในที่สุดก็จะสามารถใช้ภาษาแม่ของตนได้อย่างเป็นธรรมชาติและถูกต้องสมบูรณ์

ถ้าเช่นนั้น เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเรียนไวยากรณ์อันแสนยากและน่าเบื่อ คนต่างชาติน่าจะเรียนภาษาญี่ปุ่น โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบเดียวกับที่เด็กญี่ปุ่นเรียนภาษาญี่ปุ่นไม่ได้หรือ? แทนที่จะให้ครูมาสอนหรืออธิบายไวยากรณ์ แต่หากเปลี่ยนวิธีมาเป็นการให้ผู้เรียนฟังครูผู้สอนพูดภาษาญี่ปุ่นไปเรื่อย ๆ และซึมซับไปเองโดยธรรมชาติจะไม่ดีกว่าหรือ?

กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองไม่เหมือนการเรียนรู้ภาษาแม่

ก่อนอื่น เราลองมาพิจารณาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองว่าพวกเราเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกันอย่างไรบ้าง

เกี่ยวกับความเหมือนและความต่างของกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองกับการเรียนรู้ภาษาแม่นั้น มีทั้งนักวิจัยที่เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้จะคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีนักวิชาการอีกส่วนหนึ่งที่เห็นว่าน่าจะมีการแตกต่างกัน เนื่องจากในการเรียนรู้ภาษาแม่ ผู้เรียนไม่เคยเรียนภาษาอื่นใดมาก่อน (เช่น เด็กทารก เมื่อเกิดมาก็เริ่มกระบวนการเรียนรู้ภาษาแม่ทันที) แต่ผู้ที่เรียนภาษาที่สองเคยผ่านการเรียนรู้ภาษาแม่มาแล้ว การเคยผ่านประสบการณ์ในรูปแบบต่างๆ ในการเรียนรู้ภาษา รวมทั้งความรู้ภาษาแม่ของผู้เรียนเองน่าจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองในทางใดทางหนึ่ง การเรียนรู้ภาษาที่สองจึงน่าจะมีกระบวนการที่แตกต่างไปจากการเรียนรู้ภาษาแม่ ทั้งนี้เคยมีนักวิจัยหลายท่านที่ตั้งสมมติฐานว่าอายุที่เริ่มต้นเรียนรู้ภาษาที่สองมีส่วนสำคัญมากต่อความสำเร็จในการเรียน บางท่านเสนอว่าหากเริ่มเรียนภาษาที่สองในช่วงอายุ 7-8 ขวบ (บางท่านก็เสนอว่าเป็น 10-12 ขวบ) การเรียนรู้จะประสบความสำเร็จมาก แต่หากเกินช่วงเวลานี้ไปแล้ว การเรียนรู้ภาษาที่สองจะค่อนข้างยาก

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้คำบ่งชี้ 「コ・ソ・ア」 โดยเปรียบเทียบระหว่างเด็กชาวญี่ปุ่นที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในฐานะที่เป็นภาษาแม่ กับผู้เรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่สอง (迫田久美子 (2001a)) ที่พบว่าในแง่ลำดับของคำที่เรียนรู้ (ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำใดได้ก่อน) และความหมายที่เรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองและภาษาแม่น่าจะมีความแตกต่างกัน (แม้อาจมีจุดที่คล้ายกันอยู่บ้างก็ตาม) อย่างน้อย ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ก็มีความแตกต่างกันมาก โดยทั่วไป เด็กญี่ปุ่นจะได้สัมผัสกับภาษาญี่ปุ่นวันละมากกว่าสิบชั่วโมง หากหักเวลานอนออก 10 ชั่วโมง ยังเหลือเวลาที่เด็กญี่ปุ่นตื่นและมีกิจกรรมที่อาจได้พูด ฟัง อ่าน หรือเขียนภาษาญี่ปุ่นถึงวันละ 14 ชั่วโมง ในขณะที่ชาวต่างชาติ (ที่อยู่ในประเทศของตน) เรียนภาษาญี่ปุ่นอย่างมากรวันละไม่น่าจะเกิน 6 ชั่วโมง มีหน้าซ้ำยังเป็นการเรียนแบบไม่ต่อเนื่อง